

דָבָר אחר לֵיִהְיֶה אָרֶץ וּמְלֹאתָה דֹא אָרֶעָה קַדִישָׁא
עַלְאָה דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתָרְעִי בָהּ.
וּמְלֹאתָה אַלְיִן גַשְׁמַתְהוֹן דְצִדִיקִיא (ר"א ל"ג רְבָלוֹן מְלִיאָן לוֹ)
אַתְמִלְיִיא (ר"א דְאַתְמִלְיִיא) מְנִידָה מְחִילָה דֻעָמָודָה חֶדֶד
דַעַלְמָא קִימָא עַלְיהָ. וְאֵי תִימָא עַל חֶדֶד קִימָא.

תָא חֹזֵי, מַה בְּתִיב, (תהלים כד) בַי הוּא עַל יִמְים יָסְדָה.

השלמה מההשומות (סימן מ"ז)

עַל יִמְים יָסְדָה, אַלְיִן חַכִימִין דִיּוֹרְאָל רְבָרְבִיא
דִיּוֹדָן אָוּרִיתָא וְחַכְמָתָא דְאַתְקָרִיאת הַיִם
הַגָּדוֹל וּבָנָה הוּא אָוּמָר (קחלה א) כָל הַגְּחָלִים הַלְּכִים
אֶל הַיִם. וְעַל גְּהַרֹות אַלְיִן תַלְמִידִיא דְאַינְנוּ רְבָרְבִין
מִן גְּהַרָא. וּבָנָה הַרְבָ גָדוֹל מִן הַתַּלְמִידִים. וְאַינְנוּ
מַחְדִין אֶת הַרְב בְּקַיּוּשָׁוֹתֵיהָן. וְהָוָא מַתְרִץ לֹזֶן כָל
הַקַּיּוּשִׁות וְאַינוּ מַתְרִישָׁל. בָמֹעַגְהַרְוָת שְׂגָמְשָׁכִין לִים

לשון הקורש

השלמה מההשומות (סימן מ"ז)
דָבָר אחר, לְה' אָרֶץ וּמְלֹאתָה – זו אָרֶץ
הַקְדוֹשָׁה הַעֲלִיוֹנָה שַׁהְקָדוֹש בָרוּךְ הוּא
רֹצֶחֶת בָהּ. וּמְלֹאתָה – אלו נִשְׁמוֹת
הַצִדִיקִים וְד"א שְׁבָלָם פָמְלָאִים אַוְתָה
מְתִמְלָאָת וְד"א שְׁמְתִמְלָאָת מִהָם מִפְנֵ
עַמּוֹד אֶחָד שְׁהַעֲולָם עַומֵד עַלְיוֹן. וְאֵם
תָאמֵר עַל אֶחָד עוֹמֵד.
בָא רָאָה מַה בְּתוּב, (תהלים כה) בַי הוּא עַל
יִמְים יָסְדָה.

דָבָר אֶחָד, לְה' אָרֶץ וּמְלֹאתָה – זו אָרֶץ
הַקְדוֹשָׁה הַעֲלִיוֹנָה שַׁהְקָדוֹש בָרוּךְ הוּא
רֹצֶחֶת בָהּ. וּמְלֹאתָה – אלו נִשְׁמוֹת
הַצִדִיקִים וְד"א שְׁבָלָם פָמְלָאִים אַוְתָה
מְתִמְלָאָת וְד"א שְׁמְתִמְלָאָת מִהָם מִפְנֵ
עַמּוֹד אֶחָד שְׁהַעֲולָם עַומֵד עַלְיוֹן. וְאֵם
תָאמֵר עַל אֶחָד עוֹמֵד.

בָא רָאָה מַה בְּתוּב, (תהלים כה) בַי הוּא עַל
יִמְים יָסְדָה.

וְאַיִן מֵלָא שֶׁנָּאֹמֶר כֵּל הַנְּחָלִים הַזּוֹלְכִים אֶל הַיּוֹם.
וְהַרְאֵיה אָמְרוּ אַחֲרֵי כֵּן מֵי יָעַלְה בְּהָר יְהוָה. בַּי אֵין
מַעֲשָׂה בֶּלֶא חַכְמָה. בַּי הַתְּלִמּוֹד מַבִּיא לִידֵי מַעֲשָׂה:

(עד כאן מההשומות)

בַּי הַזָּהָר. מֵאַנְהָרָה. דָא קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הַזָּהָר. בִּמְהָ
דָא תַּאֲמֵר הַזָּהָר עַשְׁנָנוּ. וּבְתוּב, (איוב כח) בַּי הַזָּהָר
לְקַצּוֹת הָאָרֶץ יָבִיט.

עַל יָמִים יָסְדָה וּעַל גַּהֲרוֹת יָכֹונֵנָה אֶלְיִזְרָבֵל שְׁבָעָה
עַפְוּדִים דְקִיְמָא (ארעא) עַלְיִהוּ וּמְלִיאָן לְה. הִיא
אַתְמָלִיא מַפְנִיהוּ, הַיְד אַתְמָלִיא מַפְנִיהוּ. בְּשַׁעַתָּא
דְאָסְגִיאוּ זְבָאַינָה בְּעַלְמָא כְּדַין אַרְעָא דָא עַבְדָת פִּירָא
וְאַתְמָלִיא מַפְלָא.

וּבְשַׁעַתָּא דְאָסְגִיאוּ חַיְבֵין בְּעַלְמָא כְּדַין בְּתוּב, (איוב
יד) אַזְלוּ מִים מַפְנִי יָם וְגַהֲרָה יְחַרְבֵּן וַיַּבְשֵׁן.

לשון הקורש

עַל יָמִים יָסְדָה וּעַל גַּהֲרוֹת יָכֹונֵנָה – אַלְוּ
שְׁבָעָה עַמּוֹדִים שְׁעוֹמְדָת הָאָרֶץ עַלְיָהָם.
וְהַרְאֵיה – אָמְרוּ אַחֲרֵי כֵּן, מֵי יָעַלְה בְּהָר
ה/, בַּי אֵין מַעֲשָׂה בֶּלֶא חַכְמָה, בַּי
הַתְּלִמּוֹד מַבִּיא לִידֵי מַעֲשָׂה: עַבְדָת
פְּרוֹת וּמַתְמָלָאת מַהְפֵל.

וְבְשַׁעַת שְׁמַתְרָבִים הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם, אַזְלוּ
בְּתוּב (שם יד) אַלְוּ מִים מַפְנִי יָם וְגַהֲרָה יְחַרְבֵּן
וַיַּבְשֵׁן. אַלְוּ מִים מַפְנִי יָם – זו הָאָרֶץ
מההשומות.

בַּי הַזָּהָר, מֵי הַזָּהָר? וְהַקְרֹוש בְּרוֹךְ הַזָּהָר,
בִּמְהוּ שֶׁנָּאֹמֶר הַזָּהָר עַשְׁנָנוּ, וּבְתוּב (איוב כח) בַּי
הַזָּהָר לְקַצּוֹת הָאָרֶץ יָבִיט.

אָזְלֹו מִים מַנֵּי יָם, דָא אֶרְעָא קְדִישָׁא דָאָמְרוּ
הָאַשְׁתָּקְנִיא מִשְׁקִי עַלְאָה. וְגַהֲרֵי יְחִירֵב וְיִבְשֵׁן, הַהְוָא
עַמּוֹדָא חַד דְקָאִים עַלְהָ לְאַתְנְהָרָא מַנְיָה. וְגַהֲרֵי יְחִירֵב
וְיִבְשֵׁן בְּמָה דָאָת אָמֵר (ישעה נ) הַצְדִיק אָבָד.

וְאָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה בַּהֲוָא זְמָנָא דָאַתְאַבִּידֵו אֲנוֹן
תִּבְינֵן מַעַלְמָא קְדִשָּׁא בְּרִיךְ הוּא (עצי"ב) (נ"א
אַסְטָבָל) אַשְׁתָּדָל עַל עַלְמָא וְלֹא חַמָּא מִן (רְקָאִים) דָאָגִין
עַלְיהָ. וְאֵי תִּמְאֵה הָא נָתָה, דְהֹוּה לֵיהֶ לְאַגְנָא עַל (רְקִיה)
גַּרְמִיהָ וְלֹאָפְקָא מַנְיָה תּוֹלְדִין לְעַלְמָא. הָדָא הוּא
דְבָתִיב כִּי אַתְךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנֵי בְּדוֹר הַזָּה. בְּדוֹר
הַזָּה דִּיקָא.

רַבִּי יוֹסֵי (דף ס"ז ע"ב) אָמֵר בְּדוֹר הַזָּה דָא שְׁבָחָא דִילִיה
דְהֹוּה בַּהֲוָא דָרָא חַיְבָא וְאַשְׁתָּבָח בּוֹלִי הָאֵי
אִישׁ צְדִיק תְּמִימָם (וְדָא וְלֹא בְּדָרָא דִילִיה אַלְאָ) (ס"א וְדָא דִי לֵיה)

לשון הקודש

הַקְדוֹשָׁה שָׁאָמְרָנו שְׁגָשְׁקִית מַה שְׁקָאָה
עַלְיוֹנָה. וְגַהֲרֵי יְחִירֵב וְיִבְשֵׁן - אָוֹרָנו הַעֲמֹד
הָאַחֲר שְׁעוֹמֵד עַלְיהָ לְהִיוֹת מוֹאָר מִפְנִים.
וְגַהֲרֵי יְחִירֵב וְיִבְשֵׁן - בָּמו שָׁגָאָמֵר (ישעה נ)
הַצְדִיק אָבָד.

וְאָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, בָּאוֹתוֹ וּמָן שְׁגָאָבָדִים
אַוְתָם רְשָׁעִים מִהָעוֹלָם, הַקְדוֹש בָּרוּךְ
הָוּא (עָצּוּב) וּמְסֻתָּבָל מַשְׁתָּדָל עַל הָעוֹלָם

ואפְּילוּ בְּדָרָא דְּמִשֵּׁה, אֲבָל לֹא הָוֶה יִכְּלֶל לְאַגְּנָא עַל עַלְמָא. בְּגַ�ן דְּלָא אֲשַׁתְּבָחוּ עַשְׂרָה בְּעַלְמָא בְּמַה דְּאַתָּ אָמֵר, (בראשית י"ח) אֲוִילִי יִמְצָאנוּ שֵׁם עַשְׂרָה וְלֹא אֲשַׁתְּבָחוּ תְּמַן, אַוְף הַבָּא לֹא אֲשַׁתְּבָחוּ עַשְׂרָה. אֶלְאָ הַזָּא וַתְּלַתְּ בְּנָיו וַנְּקַבְּיִיחְוּ וְלֹא הָוֶה עַשְׂרָה.

(בזוהר ישן נמצאו זה)

סתורי תורה

השלמה מההשומות (סימן יב)

מה השיב הקדוש ברוך הוא לנ"ח כשיוצא מן התיבה וראה את העולם חרב והתחל לברוחות לפניו ואמר רבונו של עולם נקראת רחום היה לך לריחם על בריותך וכוכך. השיבו הקדוש ברוך הוא ואמר. רציא שטיא, השטא אמרת דא, למה לא אמרת בשעתא דאמרית לך, כי אתה ראייתי צדיק לפני וגוי. ואחר כן, הנסי מביא את המבול מים. ואחר כן, עשה לך תיבת עצי גופר. כל האי את עכבותיך ואמרית לך בגין דתבעי רחמין על עלםא. ומקדין שמעתא דתשתויב בתיבותך לא עאל בלבך למבעי רחמין על ישובך ועבדת פיבותך ואשתוויכת

לשון הקודש

וזה שלו ואפלו בהרו של משה, אבל לא היה יכול להגן על העולם, משומ שלא נמצאו עשרה בעולם, כמו שנאמר בראשית א"ו אוויל ימצעיאן שם עשרה, ולא נמצאו שם. גם כאן לא נמצאו עשרה, אלא הוא ושלשת בניו ונקבותיהם, ולא היה עשרה.

סתורי תורה (בזוהר ישן נמצאו זה)

השלמה מההשומות (סימן יב)

מה השיב הקדוש ברוך הוא לנ"ח כשיוצא מן העולם מהתבה וראה את העולם חרב,

ובען דאתא ביד עלמא פתחת פוםך למלא קדמי בעין ותחננים. כיון דחزا נח כה, אקריב קרבני וועלזון דכתיב (בראשית ח) ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור וגוי.

אמר רבי יוחנן בא וראה מה בין צדיקים שהיו להם לישראל אחר נח ובין נת, נח לא הgin על דורו ולא התפלל עליהם כאברם, דכיוון דאמר קדשא בריך הוא לאברהם (בראשית י"ח) זעקה סdom ועמורה כי רבה מיד ויגש אברהם ויאמר וגוי והרבה תחננים לפניו הקדוש ברוך הוא עד ששאל שאמ ימצא עשרה צדיקים שייכר לכל המקום בעבורם, וחשב אברהם שהיו עשרה צדיקים ולפיכך לא עשו בעיר עם לוט ואשתו ובנותיו עשרה צדיקים ולפיכך לא התפלל.

אחר כה בא משה והתפלל והgin על דורו כיון שאמר הקדוש ברוך הוא (שמות ל"ב) סרו מהר מן הדרכך. מיד עמד משה בתפלה ויחל משה וגוי עד שאחותו חלה. רבנו אמר, לא הבית משה לקודשא בריך הוא עד שנתן נפשו עליהם מן העולם

לשון הקודש

שהנצל בתבה, לא נבנש בלבד לבך לבקש ועמורה כי רבה - מיד נגש אברהם רחמים על ישוב הארץ, וערנית בתבה ויאמר ונומר, והרבה תחננים לפניו ונצלת, ובעת, אחר שנאבד הארץ, פתחת פיך לומר לפני בקשנות ותחננים?! כיון שראה נח כה, אקריב קרבן וועלזון דכתיב (בראשית ח) ומכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור ונומר.

אחר כה בא משה והתפלל והgin על דורו. כיון שאמר הקדוש ברוך הוא (שמות ל"ב) סרו מהר מן הדרכך - מיד עמד משה בתפלה, ויחל משה ונומר, עד שאחותו חלה. רבותינו אמר, לא הבית משה לקדוש-ברוך-הוא עד שנתן נפשו

אמר רבי יוחנן, בא ראה מה בין צדיקים שהיו להם לישראל אחר נח ובין נת, נח לא הgin על דורו ולא התפלל עליהם באברהם, שביוון שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם (שם ח) זעקה סדר

הזה ומן העוֹלָם הַבָּא דְכַתִּיב (שם) ואם אין מ ת |נני נא מספֶרֶך אֲשֶׁר פָתַבְתָ אָמַר רַبִי יוֹסֵי מְהֻכָא (תהלים ק"ו) ויאמר להשמדם לוילא משה בחריו עמד בפֶרֶץ לפָנָיו.

אמיר רבי יהושע, מה ראה נח שלא ביקש רחמים על דורו. אמר בלבו אויל לא אמלט דכתיב בראשית ז) כי אתה ראייתי צדיק לפנֵי בדור הזה כלומר לפי הדור ולפיכך לא ביקש רחמים עליהם. אמר רבי אלעזר אפלו כי היה למביע רחמים על עלייהם. אמר רבי אלעזר אפלו כי היה למביע רחמים על בניו. מנא לנו מגדעון בר יואש דלא היה זקאי ולא בר זקאי ומשום דאמר טיבותא על ישראל, אמר ליה קדשא בריך הוא, (שופטים ז) לך בכח זה והושעת את ישראל מיד מכאן. מהו בכח זה טיבותא דאמירת על בני. (עד כאן מההשומות)

רַבִי אֶלְעָזָר שָׂאֵל לֵיה לְרַבִי שְׁמֻעוֹן אָבּוֹי, הָא תְּגִינֵנוּ בְשֻׁעַתָא דְעַלְמָא אֲתִמְלִיא הַזְבִּיבִ בְנֵי נְשָׂא וְדִינֵא נְפָק, וְוי לְהַזְבִּיבִ זְבָא דְאַשְׁתְּבָחַ בְעַלְמָא

לשון הקודש

עליהם מן העוֹלָם הַזָּהָר ומן העוֹלָם הַבָּא, שבתוב (שם) ואם אין מ ת |נני נא מספֶרֶך אשר בתבת. אמר רבי יוסף, מכאן (תהלים ק) ויאמר להשמדם לויל משה בחריו עמד בפֶרֶץ לפָנָיו.

אמיר רבי יהושע, מה ראה נח שלא בקש רחמים על דורו? אמר בלבו, אויל לא אמלט, שבתוב (בראשית ז) כי אתה ראייתי צדיק לפנֵי בדור הזה, כלומר לפי הדור, והדרין לוילא בריך השם רחמים עלייהם. אמר רבי אלעזר, אפלו בך היה לו

רַאֲיוֹן אֶתְפֵּס בְּחוֹבוֹי דְּחִיבָּא בְּקַדְמִיתָא. נַח אִיךְ אֲשַׁתְּזִיב דְּלֹא אֶתְפֵּס בְּחוֹבֵיהּוּ. אָמֵר לֵיהּ הָא אֲתָמֵר דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַפְקָא מִגְיָה תּוֹלְדִין לְעַלְמָא מִגּוֹ תִּיבּוֹתָא. וַתִּזְהַעַד דְּהָא דִינָא לֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עַלְוי בְּגִינָן דְּהָוה טָמֵיר וְגִנִּיא בְּתִבְתָּה וְאַתְּבָסִיא מַעֲינָא.

וְתָא חַזִי, בְּתִיבָה, (צפניה כ) בְּקַשׁו צְדָקָה בְּקַשׁו עֲנָנוּה אֲוֹלֵי תִּפְתְּרֹו בַּיּוֹם אֲפָגָה. וַנַּח בְּקַשׁ צְדָקָה וְעַל בְּגִנָּוּה דְּתִיבּוֹתָא, וְאַסְתְּפַתְּרֹ בַּיּוֹם אֲפָגָה. וְעַל דָּא דִינָא לֹא יִכְלָל לְשַׁלְטָאָה וְלִקְטְּרָגָא לֵיהּ. הַכָּא אֲתִרְמִיוֹ לְאַנְזָן קְדִישָׁי עַלְיוֹנִין לְמַנְדָע בְּרוֹא דְּאַתְּזָן קְדִישָׁין עַלְאיָן הַפְּנִיכָא דְּאַתְּזָן כ"ב לְאַתְּמָחִי לְאַפְנָן חִיבָּא. וְעַל דָּא וְיִמְחַזֵּן מִן הָאָרֶץ בְּתִיבָה. בָּא אַתָּה וְכָל בִּיתְךָ.

רַبִּי יִצְחָק פָּתָח (ישעה ט) מַזְלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ

לשון הקידוש

לאותו צדיק שנמצא בעולם, שהוא נתפס בחטאיהם הרשעים בתחילת. איך נצל נח שלא נתפס בחטאיהם? אמר לו, הרי נאמר שרצה הקדוש ברוך הוא להוציא ממנה תולדות לעולם מהות הubble. ועוד, שהרי רחין לא יכול לשלט עליון, משום שהוא טמיר ונפטר בתבה והוא תבשה מהעין. מזמין את אותו הרשעים, ועל זה וימחו מן הארץ בתוב. בא אתה וכל ביתך. **רַבִּי יִצְחָק פָּתָח,** (ישעה ט) מזמין צדיק